

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (osmého senátu)

10. listopadu 2021 *

„Státní podpory – Trh s elektřinou vyrobenou z obnovitelných zdrojů energie, včetně fotovoltaické energie – Povinnost uložená francouzským zákonem týkající se výkupu elektřiny za vyšší než tržní cenu – Zamítnutí stížnosti – Článek 12 odst. 1 a čl. 24 odst. 2 nařízení (EU) 2015/1589 – Působnost“

Ve věci T-678/20,

Solar Electric Holding, se sídlem v Lamentin (Francie),

Solar Electric Guyane, se sídlem v Lamentin,

Solar Electric Martinique, se sídlem v Lamentin,

Société de production d'énergies renouvelables, se sídlem v Lamentin,

zastoupené S. Manna, advokátkou,

žalobkyně,

proti

Evropské komisi, zastoupené B. Stromskym a A. Bouchagiarem, jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je návrh podaný na základě článku 263 SFEU a znějící na zrušení rozhodnutí Komise ze dne 3. září 2020, kterým se zamítá stížnost žalobkyň ze dne 20. června 2020 týkající se protiprávních státních podpor pro fotovoltaická zařízení žalobkyň,

TRIBUNÁL (osmý senát),

ve složení J. Svenningsen, předseda, R. Barents a J. Laitenberger (zpravodaj), soudci,

vedoucí soudní kanceláře: E. Coulon,

vydává tento

* Jednací jazyk: francouzština.

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

- 1 Loi n° 2000-108, du 10 février 2000, relative à la modernisation et au développement du service public de l'électricité (zákon č. 2000-108 ze dne 10. února 2000 o modernizaci a rozvoji veřejné služby zásobování elektřinou) (JORF ze dne 11. února 2000, s. 2143) si klade za cíl podporu rozvoje energie vyrobené z obnovitelných zdrojů na francouzském území. Uvedený zákon za tímto účelem zavedl povinnost výkupu, která byla převzata články L.314-1 a následujícími code de l'énergie (Energetický zákoník) a podle níž společnost Électricité de France (EDF) a nezastátnění distributoři uvedení v článku 23 loi n° 46-628 du 8 avril 1946, sur la nationalisation de l'électricité et du gaz (zákon č. 46-628 ze dne 8. dubna 1946 o znárodnění elektrické energie a plynu) mají povinnost uzavřít, pokud je o to dotčení výrobci požádají, smlouvu o výkupu elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů, včetně fotovoltaické energie, po dobu 20 let za cenu stanovenou ministerskou sazební vyhláškou. Až do 31. prosince 2015 se na náklady nesené EDF a nezastátněnými distributory uvedenými v článku 23 zákona č. 46-628 z důvodu povinnosti výkupu na základě décret n° 2004-90, du 28 janvier 2004, relatif à la compensation de charges de service public d'électricité (dekret č. 2004-90 ze dne 28. ledna 2004 o vyrovnání nákladů na veřejnou službu zásobování elektřinou) vztahoval mechanismus plné náhrady, financovaný z příspěvku na veřejnou službu elektřiny vybíraného od spotřebitelů elektřiny. Od 1. ledna 2016 jsou tyto náklady kompenzovány z účtu určeného zvláště pro energetický přechod, financovaného z daní ze spotřeby energetických produktů.
- 2 Sazební vyhlášky takového typu, jako jsou vyhlášky uvedené v bodě 1 výše, byly přijaty zejména dne 10. července 2006 (dále jen „sazební vyhláška 2006“), dne 12. ledna 2010 (dále jen „sazební vyhláška 1/2010“), dne 31. srpna 2010 (dále jen „sazební vyhláška 8/2010“), dne 4. března 2011 a 9. května 2017. I když je stále v platnosti pouze poslední uvedená vyhláška, ostatní sazební vyhlášky, které byly mezitím zrušeny, jsou nadále použitelné, jelikož kupní cena elektřiny hrazená po celou dobu trvání kupní smlouvy o výkupu, tedy 20 let, je stanovena sazební vyhláškou platnou ke dni, kdy výrobce podal úplnou žádost o připojení k veřejné síti.
- 3 Solar Electric Holding, holdingová společnost, která je 100% vlastníkem dceřiných společností Solar Electric Guyane a Solar Electric Martinique, které se zabývají rozvojem a výstavbou projektů na výrobu elektřiny z fotovoltaických zdrojů na Guyaně a Martiniku, jakož i společnosti Société de production d'énergies renouvelables (Soproder), která se zabývá provozem těchto různých fotovoltaických zařízení, uzavřela se společností EDF smlouvy o výkupu elektřiny na základě sazebních vyhlášek uvedených v bodě 1 výše. Společnost Soproder tedy byla v rámci skupiny tvořené těmito jednotlivými společnostmi tou z nich, jež přímo a bezprostředně využívala preferenční sazby stanovené uvedenými vyhláškami.
- 4 Rozsudkem ze dne 18. září 2019 Cour de cassation (Kasační soud, Francie), kterému byly předloženy návrhy na náhradu škody, rozhodl, že opatření založená na sazebních vyhláškách 2006 a 1/2010, kterými se zavádí mechanismus povinného výkupu za vyšší než tržní cenu, představují protiprávní státní podpory, jelikož nebyla oznámena Evropské komisi v souladu s čl. 108 odst. 3 SFEU.
- 5 Kromě toho Komise dopisem ze dne 26. března 2020 zaslaným žalobkyním, společností Solar Electric Holding, Solar Electric Guyane, Solar Electric Martinique a Soproder, potvrdila, že opatření založená na sazebních vyhláškách 2006, 1/2010 a 8/2010 jí nebyla oznámena.

- 6 Dne 20. června 2020 žalobkyně zaslaly Komisi formulář stížnosti týkající se protiprávních státních podpor podle čl. 24 odst. 2 nařízení Rady (EU) 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 SFEU (Úř. věst. 2015, L 248, s. 9). V tomto formuláři žalobkyně uvedly, že režimy podpor vyplývající ze sazebních vyhlášek 2006, 1/2010 a 8/2010 byly provedeny, byť Komise nikdy nerozhodla o jejich slučitelnosti s vnitřním trhem, a že neexistence rozhodnutí Komise podle nich vytváří právní vakuum, které by mohlo způsobit újmu všem francouzským výrobcům elektřiny z fotovoltaických zdrojů, jelikož příjmy ze smluv uzavřených v rámci sazby stanovené uvedenými vyhláškami by mohly být zpochybněny a mohly by být předmětem opatření k jejich navrácení. Podle informací poskytnutých žalobkyněmi v tomto formuláři jsou přítomny mechanismy podpory na výrobu elektřiny z fotovoltaických zdrojů, které vyplývají ze sazebních vyhlášek 2006, 1/2010 a 8/2010, slučitelné s vnitřním trhem. S odkazem na čl. 108 odst. 1 SFEU, jakož i čl. 12 odst. 1 nařízení 2015/1589, žalobkyně v tomto formuláři, a konkrétněji v jeho oddílech 3.4, 8 a 9.3, „požádal[y] Komisi, aby výslovně rozhodla o slučitelnosti režimů podpor vyplývajících z [uvedených] vyhlášek“.
- 7 Dopisem ze dne 1. července 2020 útvary Komise položily několik otázek a žádostí o doplňující informace, na které žalobkyně odpověděly e-mailem ze dne 31. srpna 2020.
- 8 Dopisem ze dne 3. září 2020 Komise zamítla stížnost žalobkyň ze dne 20. června 2020 týkající se protiprávních státních podpor pro fotovoltaická zařízení žalobkyň (dále jen „napadené rozhodnutí“), přičemž uvedla zejména následující:

„[Generální ředitelství pro hospodářskou soutěž] má za to, že Vaše stížnost musí být zamítnuta z důvodu, že předmět nespadá do působnosti čl. 12 odst. 1 a čl. 24 odst. 2 [nařízení 2015/1589] [...]

[S]těžovatelky žádají Komisi, aby se vyjádřila ke slučitelnosti režimů podpor, jako by zastupovaly Francii v „kvazi“ oznamovacím řízení. Předmět Vaší stížnosti tak nespadá do působnosti čl. 12 odst. 1 a čl. 24 odst. 2 [nařízení 2015/1589], a proto musí být zamítnut [...]

Děkujeme Vám za informace, které jste nám předaly. Komise je povede v patrnosti jako všeobecné informace o trhu.“

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení

- 9 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 12. listopadu 2020 podaly žalobkyně projednávanou žalobu.
- 10 Žalobní odpověď došla kanceláři Tribunálu dne 27. ledna 2021.
- 11 Rozhodnutím ze dne 2. února 2021 rozhodl Tribunál v souladu s čl. 83 odst. 1 svého jednacího řádu, že druhá výměna spisů není nezbytná.
- 12 Dopisem ze dne 15. dubna 2021 požádaly žalobkyně o konání jednání na základě čl. 106 odst. 1 jednacího řádu.
- 13 Dne 4. června 2021 položil Tribunál v rámci organizačního procesního opatření účastníkům řízení otázku, na kterou účastníci řízení písemně odpověděli dne 21. června 2021.

- 14 Dopisem ze dne 9. července 2021 žalobkyně informovaly Tribunál o zpětvzetí své žádosti o konání jednání.
- 15 Žalobkyně navrhují, aby Tribunál zrušil napadené rozhodnutí.
- 16 Komise navrhuje, aby Tribunál:
 - žalobu zamítl;
 - uložil žalobkyním náhradu nákladů tohoto řízení.

Právní otázky

- 17 Na podporu své žaloby žalobkyně uplatňují tři žalobní důvody, z nichž první vychází z porušení čl. 24 odst. 2 nařízení 2015/1589, druhý z porušení čl. 12 odst. 1 téhož nařízení a třetí z porušení povinnosti Komise použít Smlouvu o FEU.

K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení čl. 24 odst. 2 nařízení 2015/1589

- 18 V rámci prvního žalobního důvodu žalobkyně, vycházejíce ze znění čl. 24 odst. 2 nařízení 2015/1589, tvrdí, že k tomu, aby podpora mohla být předmětem stížnosti přípustné na základě tohoto článku, stačí, aby byla protiprávní. Článek 24 odst. 2 uvedeného nařízení nijak neukládá dodatečnou podmínku související se skutečností, že by tato stížnost musela směřovat k prohlášení neslučitelnosti dotčené podpory. I když je podle žalobkyň v praxi výjimečné, či dokonce nevídané, aby stížnost proti protiprávní a slučitelné podpoře podala zúčastněná strana, tato výjimečná povaha stížnosti přesto nemůže způsobit, že by tato stížnost nespadala do působnosti čl. 24 odst. 2 nařízení 2015/1589, ledaže by byla doplněna podmínka přípustnosti, která není uvedena ve Smlouvě o FEU ani v uvedeném nařízení.
- 19 Kromě toho Komise v napadeném rozhodnutí nesprávně vycházela z podmínek zahájení formálního vyšetřovacího řízení, které musí být zahájeno, pokud po předběžném přezkumu přetrvávají pochybnosti o slučitelnosti podpory s vnitřním trhem. Žalobkyně jsou toho názoru, že i když je v praxi konečným cílem většiny stížností týkajících se protiprávních podpor zahájení formálního vyšetřovacího řízení, možnost podat stížnost zpochybňující protiprávní podporu, která musí vést nejprve k předběžnému přezkumu, nesmí být zaměňována s případem zahájení formálního vyšetřovacího řízení.
- 20 Za těchto podmínek skutečnost, že žalobkyně mají za to, že protiprávní podpora, která je předmětem jejich stížnosti, je slučitelná s vnitřním trhem a jejich cílem je prostřednictvím této stížnosti získat od Komise rozhodnutí nevznášet námitky ohledně této podpory, nevylučuje tuto stížnost z působnosti čl. 24 odst. 2 nařízení 2015/1589.
- 21 Komise s těmito argumenty nesouhlasí.
- 22 Úvodem je třeba uvést, že stížnost podaná žalobkyněmi směřovala k tomu, aby Komise přijala rozhodnutí nevznášet námitky ohledně slučitelnosti opatření provedených francouzskými orgány a založených na sazebních vyhláškách 2006, 1/2010 a 8/2010. V této souvislosti první žalobní důvod nastoluje otázku, zda čl. 24 odst. 2 nařízení č. 2015/1589 přiznává příjemci nové podpory, která byla vyplacena protiprávně a – jako v projednávané věci – společně majícím

hospodářský zájem ve společnosti, která je příjemcem této podpory, z důvodu, že náleží do téže skupiny, subjektivní právo podat Komisi stížnost s cílem získat od Komise rozhodnutí prohlašující podporu, která nebyla dotyčným členským státem oznámena, za slučitelnou s vnitřním trhem.

- 23 Článek 24 nařízení 2015/1589, nadepsaný „Práva zúčastněných stran“, v odstavci 2 stanoví, že „[k]aždá zúčastněná strana může podat stížnost s cílem informovat Komisi o jakékoli údajné protiprávní podpoře a o jakémkoli údajném zneužití podpory“. Zároveň je předmětem definice „zúčastněné strany“ v čl. 1 písm. h) nařízení č. 2015/1589 „kterýkoliv členský stát, osoba, podnik nebo sdružení podniků, jejichž zájmy by mohly být ovlivněny poskytnutím podpory, zejména příjemce podpory, konkurenční podniky a profesní sdružení“.
- 24 I když tedy znění výše uvedených ustanovení směřuje ke zjištění, že příjemci protiprávně vyplacených podpor mohou podat stížnost ke Komisi, takový závěr je nicméně třeba odmítnout z důvodů týkajících se struktury kontroly státních podpor, jakož i struktury mechanismu stížností.
- 25 Pokud jde nejprve o strukturu kontroly státních podpor, je třeba připomenout, že oznamovací povinnost je jedním ze základních prvků systému kontroly státních podpor zavedeného Smlouvou o FEU, který zavádí preventivní kontrolu záměrů nových podpor zavedených čl. 108 odst. 3 SFEU, jejímž cílem je, aby byly poskytovány pouze podpory slučitelné s vnitřním trhem, a to až poté, co byly konečným rozhodnutím Komise odstraněny pochybnosti o jejich slučitelnosti (rozsudek ze dne 24. listopadu 2020, Viasat Broadcasting UK, C-445/19, EU:C:2020:952, body 18 a 19). Tento systém preventivní kontroly brání tomu, aby členské státy, které vyplatily podpory v rozporu s čl. 108 odst. 3 SFEU, byly zvýhodněny na úkor těch, které v souladu s tímto ustanovením oznamují podpory ve stadiu záměru a neprovedou je až do přijetí konečného rozhodnutí Komise (rozsudek ze dne 4. března 2021, Komise v. Fútbol Club Barcelona, C-362/19 P, EU:C:2021:169, bod 92). V tomto ohledu je rovněž třeba připomenout, že posouzení slučitelnosti opatření podpory s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 SFEU patří do výlučné pravomoci Komise, jejíž jednání podléhá přezkumu soudů Evropské unie (viz rozsudek ze dne 19. července 2016, Kotnik a další, C-526/14, EU:C:2016:570, bod 37 a citovaná judikatura).
- 26 Ze samotné systematiky čl. 108 odst. 3 SFEU, který zavádí dvoustranný vztah mezi Komisí a členskými státy, vyplývá, že oznamovací povinnost mají členské státy. Tato povinnost proto nemůže být považována za splněnou v případě oznámení učiněného podnikem, který je příjemcem podpory. Jak již Soudní dvůr rozhodl, mechanismus kontroly a přezkumu státních podpor upravený článkem 108 SFEU neukládá specifickou povinnost příjemci podpory. Oznamovací povinnost a předběžný zákaz provádění záměrů podpor jsou určeny pouze dotyčnému členskému státu, jak rovněž vyplývá z článku 10 nařízení č. 2015/1589, který stanoví, že dotyčný členský stát může vzít zpět oznámení před tím, než Komise přijme rozhodnutí o slučitelnosti podpory s vnitřním trhem. Dále je tento členský stát rovněž příjemcem rozhodnutí, kterým Komise konstatuje neslučitelnost podpory a vyzývá jej, aby ji zrušil ve lhůtě, kterou stanoví [rozsudky ze dne 11. července 1996, SFEI a další, C-39/94, EU:C:1996:285, bod 73, a ze dne 1. června 2006, P&O European Ferries (Vizcaya) a Diputación Foral de Vizcaya v. Komise, C-442/03 P a C-471/03 P, EU:C:2006:356, bod 103].
- 27 Připustit, že by příjemce protiprávně vyplacené podpory mohl předložit Komisi stížnost, aby konstatovala slučitelnost této podpory s vnitřním trhem, by přitom nemělo jiný účinek než umožnit tomuto příjemci, aby nahradil dotyčný členský stát, který má jako jediný pravomoc oznámit opatření podpory Komisi.

- 28 Navíc by taková možnost přiznaná příjemci protiprávně vyplacené podpory obrátit se na Komisi za účelem konstatování slučitelnosti této podpory s vnitřním trhem zpochybnila zásadní a kogentní povahu povinnosti oznámit opatření podpory a zákaz jejich provádění podle čl. 108 odst. 3 SFEU, jak je připomenut judikaturou (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. září 2019, *Itálie a Eurallumina v. Komise*, T-119/07 a T-207/07, nezveřejněný, EU:T:2019:613, bod 113), jakož i základní sankci spojenou s nesplněním členským státem právě této povinností předchozího oznámení, a sice vrácení této podpory (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. července 1996, *SFEI a další*, C-39/94, EU:C:1996:285, bod 70).
- 29 Příjemci protiprávně vyplacené podpory by totiž dala možnost napravit nesplnění povinnosti dotyčného členského státu ve svůj prospěch tím, že získá rozhodnutí Komise, které mu následně umožní dovolávat se bodu 55 rozsudku ze dne 12. února 2008, *CELF a ministre de la Culture et de la Communication* (C-199/06, EU:C:2008:79), podle kterého vnitrostátní soud není povinen nařídít navrácení podpory poskytnuté v rozporu s poslední větou čl. 108 odst. 3 SFEU, pokud Komise přijala konečné rozhodnutí o slučitelnosti s vnitřním trhem, což je cílem žalobkyň, jak samy připouštějí.
- 30 Kromě toho je třeba připomenout, stále z hlediska struktury systému kontroly státních podpor, že vnitrostátní soudy musí jednotlivcům zaručit, že z porušení povinností vyplývajících z čl. 108 odst. 3 SFEU budou vyvozeny všechny důsledky v souladu s jejich vnitrostátním právem, co se týče jak platnosti aktů provádějících opatření podpory, tak navrácení finanční podpory poskytnuté v rozporu s tímto ustanovením nebo případnými předběžnými opatřeními (rozsudek ze dne 21. listopadu 1991, *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires a Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon*, C-354/90, EU:C:1991:440, bod 12). Pro tyto účely mohou být vnitrostátním soudům předkládány spory, ve kterých musí vykládat a používat pojem „podpora“ uvedený v čl. 107 odst. 1 SFEU zejména za účelem určení, zda určité státní opatření mělo či nemělo být podrobeno předchozímu kontrolnímu řízení stanovenému v čl. 108 odst. 3 SFEU. Pokud uvedené soudy dojdou k závěru, že dotyčné opatření skutečně mělo být předem oznámeno Komisi, musí ho prohlásit za protiprávní (rozsudek ze dne 19. března 2015, *OTP Bank*, C-672/13, EU:C:2015:185, bod 37).
- 31 Z toho vyplývá, že příjemci protiprávní podpory se mohou obrátit na vnitrostátní soudy, aby byla uložena sankce za výslovné nebo implicitní odmítnutí státu, který tuto podporu poskytuje, splnit svou oznamovací povinnost. Není tedy namístě jim přiznat právo zahájit prostřednictvím stížnosti zaslané Komisi na základě čl. 24 odst. 2 nařízení 2015/1589 přezkum slučitelnosti podpory s cílem, aby byla schválena, a to případně v rozporu s vůlí dotyčného členského státu, vyjádřenou neoznámením podpory ze strany tohoto státu.
- 32 Jak správně uvádí Komise, v unijním právu neexistuje subjektivní právo na poskytnutí státní podpory. Příjemce tedy nemůže nahradit pravomoci členského státu a z vlastní iniciativy provést oznámení jménem členského státu s cílem získat tímto oznámením rozhodnutí povolující provedení neoznámené podpory [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 1. června 2006, *P & O European Ferries (Vizcaya) a Diputación Foral de Vizcaya v. Komise*, C-442/03 P a C-471/03 P, EU:C:2006:356, bod 103].
- 33 Pokud jde o systematiku mechanismu stížností a právo podat stížnost ke Komisi, je třeba uvést, že podle čl. 24 odst. 2 první věty nařízení 2015/1589 je jeho cílem informovat Komisi o každé údajné protiprávní podpoře, což má podle čl. 15 odst. 1 první věty téhož nařízení za následek zahájení předběžné fáze přezkumu podle čl. 108 odst. 3 SFEU, což znamená, že Komise přijme rozhodnutí

podle čl. 4 odst. 2, 3 nebo 4 nařízení 2015/1589 (rozsudek ze dne 5. května 2021, ITD a Danske Fragtmænd v. Komise, T-561/18, napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2021:240, bod 47).

- 34 Kromě toho čl. 12 odst. 1 druhý pododstavec nařízení č. 2015/1589 stanoví, že Komise „zajistí, aby byl o postupu a výsledku přezkumu [každé stížnosti] dotyčný členský stát pravidelně a v plném rozsahu informován“. Toto ustanovení, jehož cílem je chránit právo dotyčného členského státu na obhajobu, znamená, že rozhodnutí vydané v návaznosti na stížnost, které vyhovělo, má být pro tento členský stát nepříznivé, a tudíž konstatovat neslučitelnost podpory, která je předmětem stížnosti.
- 35 Koncepce mechanismu stížnosti jako mechanismu, jehož cílem je určení podpor neslučitelných s vnitřním trhem, je rovněž potvrzena bodem 8 formuláře stížnosti uvedeného v čl. 24 odst. 2 nařízení č. 2015/1589 a připojeného k nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku [108 SFEU] (Úř. věst. 2004, L 140, s. 1; Zvl. vyd. 08/04, s. 3), ve znění pozdějších předpisů, který vyžaduje, aby stěžovatel uvedl „důvody, proč [podle něj] není údajná podpora slučitelná s vnitřním trhem“.
- 36 Navíc z bodu 3 téhož formuláře vyplývá, že příjemci podpory nejsou uvedeni mezi účastníky řízení, kteří mohou podat stížnost. Uvedení soutěžitelů nebo příjemců podpory, jakož i otázka uvedená v témže bodě, jejímž cílem je objasnit, jak a v jakém rozsahu údajná státní podpora ovlivňuje soutěžní postavení stěžovatele, tak prokazují, že cílem mechanismu stížnosti je chránit zejména práva těch, jejichž zájmy by mohly být ovlivněny poskytnutím podpory určitým příjemcům. To potvrzuje i bod 7 uvedeného formuláře, který vyžaduje, aby stěžovatel vysvětlil, v čem podle něj údajná státní podpora hospodářsky zvýhodňuje jejího příjemce či více jejích příjemců.
- 37 I když jsou tedy příjemci považováni v čl. 1 písm. h) nařízení 2015/1589 za „zúčastněné strany“, systematika mechanismu stížnosti brání tomu, aby byl tento mechanismus použit účastníky, kteří mají – zejména jako příjemci oznámené podpory – zájem na konstatování slučitelnosti této podpory Komisí.
- 38 Z toho vyplývá, že působnost čl. 24 odst. 2 nařízení 2015/1589 je omezena na stížnosti, jejichž cílem je oznámit protiprávní podpory, které stěžovatelé považují za neslučitelné s vnitřním trhem. Naproti tomu se působnost čl. 24 odst. 2 tohoto nařízení nevztahuje na stížnosti, v nichž stěžovatelé tvrdí, že podpora je slučitelná s vnitřním trhem, a z tohoto důvodu by měla být Komisí schválena. V důsledku toho příjemci protiprávní podpory a společnosti, které mají v této společnosti přijímající podporu hospodářský zájem, protože s ní tvoří hospodářskou jednotku z důvodu, že mateřská společnost vlastní 100 % kapitálu stěžovatelek, nemohou vycházet ze čl. 24 odst. 2 první věty nařízení 2015/1589 k podání stížnosti týkající se protiprávní podpory, z níž mají přímý či nepřímý prospěch, a to s cílem, aby Komise přijala rozhodnutí konstatující slučitelnost této podpory.
- 39 Za těchto podmínek je třeba konstatovat, že stížnost podaná žalobkyněmi dne 20. června 2020 nespadá do působnosti čl. 24 odst. 2 nařízení 2015/1589.
- 40 Z výše uvedeného vyplývá, že se Komise nedopustila nesprávného právního posouzení, když konstatovala, že stížnost podaná žalobkyněmi nespadá do působnosti čl. 24 odst. 2 nařízení 2015/1589. První žalobní důvod musí být tudíž zamítnut jako neopodstatněný.

Ke druhému důvodu, vycházejícímu z porušení čl. 12 odst. 1 nařízení 2015/1589

- 41 Druhým žalobním důvodem se žalobkyně dovolávají nesprávného právního posouzení, kterého se Komise údajně dopustila tím, že jednala v rozporu se svou povinností zahájit fázi předběžného přezkumu. Tato povinnost podle žalobkyň vyplývá z čl. 12 odst. 1 nařízení 2015/1589. Žalobkyně totiž zastávají názor, že podaly stížnost v souladu s čl. 24 odst. 2 tohoto nařízení.
- 42 Komise má za to, že druhý žalobní důvod není ve vztahu k prvnímu žalobnímu důvodu samostatný, a jeho výsledek tedy závisí v plném rozsahu na prvním žalobním důvodu znějícím na zrušení, který vychází z porušení čl. 24 odst. 2 nařízení 2015/1589. Komise jej přitom vyvrací jako neopodstatněný s ohledem na ustanovení článku 12 tohoto nařízení. Podle Komise je tudíž třeba zamítnout rovněž tento druhý žalobní důvod znějící na zrušení.
- 43 V odpovědi na tento žalobní důvod je třeba uvést, že podle čl. 12 odst. 1 druhého pododstavce nařízení 2015/1589 Komise přezkoumá veškeré stížnosti „podané zúčastněnou stranou podle čl. 24 odst. 2 [tohoto nařízení]“. Komise je v této souvislosti povinna provést pečlivé a nestranné posouzení stížností, které jsou jí předávány, pokud jsou založeny na porušení čl. 107 odst. 1 SFEU a jednoznačně a podrobně určují opatření vedoucí k tomuto porušení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. března 2018, Naviera Armas v. Komise, T-108/16, EU:T:2018:145, bod 102). Jelikož stížnost, jež byla podána žalobkyněmi dne 20. června 2020, neuplatňuje porušení čl. 107 odst. 1 SFEU a nespadá tudíž do působnosti čl. 24 odst. 2 uvedeného nařízení, Komise neměla povinnost zahájit fázi předběžného přezkumu v souladu s čl. 12 odst. 1 uvedeného nařízení.
- 44 Za těchto podmínek musí být druhý žalobní důvod zamítnut jako neopodstatněný.

Ke třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z povinnosti Komise použít Smlouvu o FEU

- 45 V rámci třetího žalobního důvodu žalobkyně tvrdí, že Komise nesplnila své povinnosti podle článků 107, 108 a 109 SFEU a nařízení 2015/1589.
- 46 I když byla Komise informována o existenci režimů podpor vyplývajících ze sazebních vyhlášek 2006, 1/2010 a 8/2010, jakož i o jejich neoznámení, nekonala, což podle žalobkyň zbavilo ustanovení Smlouvy o FEU jejich významu. Komise tím, že zamítla stížnost týkající se podpor, jejichž protiprávní povahu uznala, avšak předtím neověřila, že tyto podpory nebyly neslučitelné s vnitřním trhem, nesplnila svou úlohu garanta unijního práva a úlohu, která spočívá v zajištění právní jistoty procesních subjektů. Vzhledem k tomu, že Komise má výlučnou pravomoc k posouzení slučitelnosti podpory, měla povinnost ověřit, zda protiprávní podpora, o níž ji žalobkyně informovaly, nebyla neslučitelná. Existují ostatně skutečnosti předložené žalobkyněmi, a to zejména stanovisko Commission de régulation de l'énergie (Energetická regulační komise, Francie), které zpochybnily slučitelnost podpor s vnitřním trhem.
- 47 Za těchto podmínek se podle žalobkyň skutečnost, že Komise nezaujala stanovisko ke slučitelnosti dotčených podpor, rovná odepření spravedlnosti, neboť tato absence vytváří právní vakuum, jemuž mají články 107 až 109 SFEU, jakož i nařízení 2015/1589 zabránit.
- 48 Komise se vznesenými argumenty nesouhlasí.

- 49 V odpověď na třetí žalobní důvod je třeba spolu se žalobkyněmi nejprve připomenout, že Komise má výlučnou pravomoc posuzovat slučitelnost opatření podpory s vnitřním trhem (viz rozsudek ze dne 19. července 2016, Kotnik a další, C-526/14, EU:C:2016:570, bod 37 a citovaná judikatura). Unijní právo nicméně neukládá Komisi absolutní povinnost vykonat posouzení slučitelnosti neoznámené podpory, jakmile je o ní informována.
- 50 Nařízení 2015/1589 totiž stanoví pouze dva případy, v nichž je Komise skutečně povinna přezkoumat slučitelnost opatření podpory s vnitřním trhem. Taková povinnost existuje zaprvé v případě oznámení ze strany členského státu poskytujícího podporu. Podle čl. 4 odst. 1 prvního pododstavce tohoto nařízení „Komise posoudí oznámení ihned po jeho obdržení“. Zadruhé má Komise na základě čl. 12 odst. 1 druhého pododstavce uvedeného nařízení povinnost přezkoumat stížnosti „podané zúčastněnou stranou podle čl. 24 odst. 2 [tétohož nařízení]“.
- 51 V projednávané věci je přitom nesporné, že Francouzská republika Komisi neoznámila podpory vyplývající ze sazebních vyhlášek 2006, 1/2010 a 8/2010. Navíc je třeba konstatovat, že stížnost podaná žalobkyněmi dne 20. června 2020 nespadá do působnosti čl. 24 odst. 2 nařízení 2015/1589. Za těchto podmínek nebyla Komise povinna přezkoumat výše uvedené podpory. Neexistence rozhodnutí z její strany týkající se těchto podpor tedy nemůže představovat odepření spravedlnosti, které by mohlo vytvářet právní vakuum. Je tomu tak tím spíše, jak bylo uvedeno v bodech 29 a 30 výše, že žalobkyně se mohou obrátit na soudy dotyčného členského státu s cílem sankcionovat odmítnutí tohoto státu oznámit uvedená opatření, a to za předpokladu, že tyto soudy konstatují, že tato opatření spadají pod kvalifikaci nových státních podpor.
- 52 V tomto ohledu je třeba uvést, že zákaz provádění záměrů podpor stanovený v čl. 108 odst. 3 poslední větě SFEU má přímý účinek. Okamžitá použitelnost zákazu provádění uvedeného v tomto ustanovení se vztahuje na jakoukoliv podporu, jež je prováděna bez oznámení (viz rozsudek ze dne 21. listopadu 2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, bod 29 a citovaná judikatura). Kromě toho vnitrostátním orgánům přísluší povinnosti požadovat z vlastního podnětu navrácení veškeré protiprávně poskytnuté podpory (rozsudek ze dne 5. března 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, bod 92).
- 53 S ohledem na tento jasný právní rámec, pokud jde o režim nových státních podpor poskytnutých bez předchozího oznámení a neexistenci subjektivního práva vyplývajícího z unijního práva pro skutečné a potenciální příjemce na poskytnutí podpory členským státem v případě neoznámení tímto členským státem, nemůže neexistence rozhodnutí Komise o slučitelnosti takové protiprávní podpory porušovat ani zásadu právní jistoty.
- 54 S ohledem na vše výše uvedené je třeba třetí žalobní důvod, a tudíž i žalobu v plném rozsahu, zamítnout.

K nákladům řízení

- 55 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalobkyně neměly ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedeným uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (osmý senát)

rozhodl takto:

1) Žaloba se zamítá.

2) Solar Electric Holding, Solar Electric Guyane, Solar Electric Martinique a Société de production d'énergies renouvelables se ukládá náhrada nákladů řízení.

Svenningsen

Barents

Laitenberger

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 10. listopadu 2021.

Podpisy.